Mizah

Buğday ektim, arpa çıktı.

HALK — ATIN ÖLÜMÜ ARPADAN OLSUN DERLER, GALİBA BİZİMKİ DE ONDAN OLACAK !

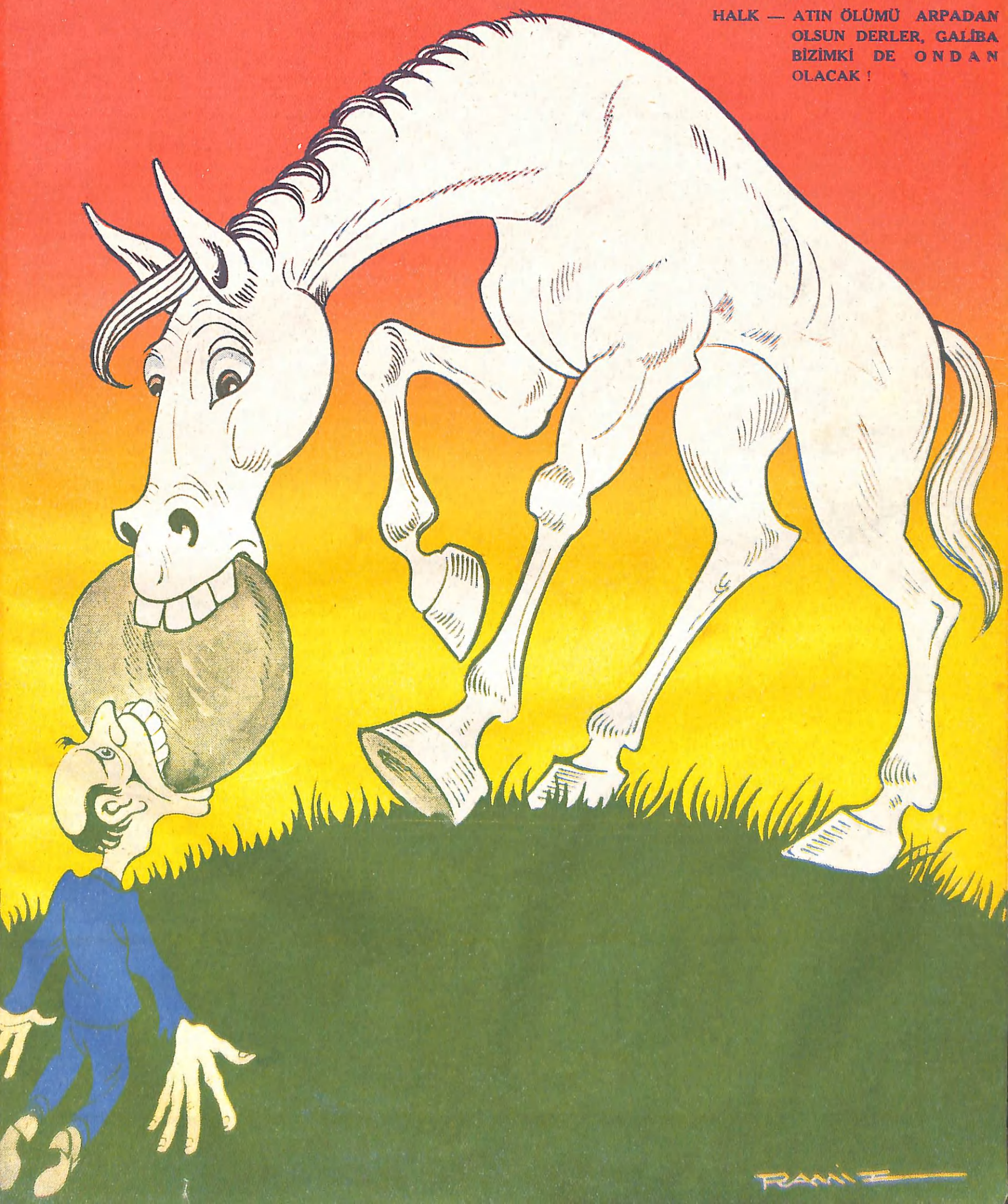

GÜLLER - DİKENLER

Arpa ektim...

Neticesi halkı arpa yemeğe kadar götüren bir buğday darlığı vardır. Bu darlığa sebep olanlardan Peker, Okmen, ve İnandan Mecliste hesap sorulması muhtemelmiş. Bir zaman lar ihtimaller üzerine hesaplar yapan bu idarecilerin muhtemel cevaplarını merak edip fala baktırdık ve şöyle hesap vereceklerini öğrendik:

— Vaktinde arpalıkları biz almıştık, haksızlık olmasın diye arpayı da millete bıraktık!

■

Haydi hayırlısı!

C. H. P. deki lâf ebeliği yarışı devam ediyor. Particilerden biri, muhalif gazetelerin - hattâ Ulus'un bile - sütunlarında tekziplere yer vermediklerinden sızlanmış..

Parti gazeteciliğini görüşlerinin dar çerçevesinden ve bütçelerinin ferahlık penceresinden seyredenlere verilecek tek cevap vardır: «Tekzip gazetesi» çıkarsınlar.. Böylece halkı değilse bile, kendilerini tatmin ederler ve belki de umdelerini yayan organlarından fazla satış yaparlar.

■

Paraj!

Bayındırlık Bakanlığı, Porsuk barajı işindeki milyonluk suiistimalin tahkiki için bir heyet teşkiline karar vermiş.. Bakanlık, daha evvel, suiistimal yoluna sel gibi akan paralarımıza bir (Paraj) yapmağa karar verseydi, hüsnüniyet sahası için daha faydalı bir iş olmaz mıydı?!

Altına tekerlek koyacaklar...

Şair:

Deme olmaz... olmaz olmaz
Buna âlem-i-imkân derler

demiş. Ne kadar doğru! «Vatan» refikimizde şöyle bir haber başlığı gördük: «Edirne şilebi Ankaraya gidiyor.» Neden olmasın? Gemi Haydarpaşa önlerine gelir, büyük maçunalarla kaldırılır altına tekerlek konulup raya yerleştirilince «ver elini Ankara..» der gider. Ama denecek ki: Niçin gider?» orası bize ait değil... Cevabını yazan düşünsün!

■

Dertlerine yananlar...

Maarif Bakanı muallimlere bir tamim göndererek şikâyetlerini gazetelere bildirmemelerini emretmiş. Acaba muallimlere Bakanlık tahsisatından birer de mum gönderilmesi düşünülmüş müdür?

■

Sudan işlerimiz

Çukurovadan sonra Adapazarı da seylâp felâketine uğradı..

Bayındırlık ve su işlerimizin bu gidişini gördükten sonra (Dağ yürümezse aptal yürür!) ata sözünü kullananların (İşler yürümezse sular yürür!) tâbirini kullanmalarına müsaade edilmiştir!

Navlun...

Etrüsk vapurunda biletsiz yolcu yahut yolcular varmış. Bunların hakkında zabıt tutulup kanunen yapılması lâzımgelen muamele tatbik olunacağı yerde gemi memurları, adamları bir temiz pataklamışlar.. Mesele Bakandan tahkik edilmiş. Hâdisenin «maalesef doğru olduğu» cevabını vermişler...

Hani meşhur hikâyedir: Adamın biri lokantaya gitmiş, yemiş içmiş; sonra patronu çağırmış. «Yiyip içip de para vermiyenlere ne yaparsınız?» diye sormuş. O da «Ne yapacağız? Karakola, mahkemeye gitmek uzun iş. Bir temiz döver, kapı dışarı ederiz.» deyince hemen arkasını dönmüş: «Benim işim acele... Şu bizim hesabı gör de ben gideyim!»

Navlun böyle aynen tediye edilecekse idare zararlı çıkar.

■

Keskin bıçak!

Ulus gazetesinin muvazaalı eski sahibi Isparta Milletvekili Kemal Turan bir parti kongresinde muhalefet basınından acı acı şikâyette bulunmuş ve demiş ki:

«Gazete bir bıçağa benzer. Bir bıçak doktorun elinde hayat kurtarır, bir caninin elinde ise hayat söndürür. Bizdeki muhalif gazetelerin bugünkü durumlarını da bu misalimizin ikinci kısmı ile mukayese edebiliriz.»

Müşarünileyh bileyici, bir particinin elindeki bıçağın çok şeyler yonttuğunu niçin unuttular acaba?!

«Toprak»a dâir...

Kitap meraklısı Kemal Salih Sel dostumuz, pek iyi bir bibliyograftır. Geçen gün Cumhuriyette hikâye kitapları ve tercüme romanlar hakkında bir makalesi vardı. Bu meyanda Zola'nın «Toprak» adlı eserinden bahsederken Semih Mümtazdan naklen bir fıkra anlatıyor: Sözde «eserin kahramanına - yüzü gibi ahlâkı da güzel bir köylü - İsâ peygamberin isminin verilmesi» maruf valilerimizden birinin taassubuna dokunmuş ve kitapları geri çevirmiş.

O halde ya Kemal Salih yahut da fıkranın mucidinin «Toprak»ı okumadığı anlaşıyor.

Evvelâ o köylü, eserin kahramanı değildir. Saniyen yüzü güzel değildir; salisen ahlâkı da güzel değildir; rabian müslümanlar peygamber isimlerile adlanırlar. Hamisen o dedikleri paşa, hiç de müteassıp değildir.

İranlının hikâyesi... Hangi birin tashih edem.

■

Dikkatlere dikkat!

Geçenlerde Akşam gazetesinin en güzel sütunlarından biri olan Dikkatler sütununda ortalığı kedilerin istilâ eylediğinden bahs ile bu gidişle «İstanbulun kedileri Cemil Paşa ıslâhatından evvelki köpeklere taş çıkartacak» diyor.

Sezarın hakkını Sezara vermeli. İstanbulu köpeklerin istilâsından kurtaran Cemil Paşa değil Tevfik Beydir. Dikkatler sütununun muharririne dikkat tavsiye ederiz.

SALON

Çiçek Bayramı Münasebetiyle
1 Mayısta GÜL sayısı çıkıyor.
Sabırsızlıkla bekleyiniz.

MİZAH

Üçüncü cild ve bu cildin kapakları hazırlanmıştır. İdarehanemizden temin edilebilir. Cildler 750, kapaklar 300 kr.

SAYI : 94 — Cilt 4 Fiatı 25 Kuruştur 23 Nisan 1948

Mizah

Sahibi: RAMİZ GÖKÇE
ABONE:
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi,
Vilâyet Konağı yanı, No. 10
Telefon: 20715

• CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI •

Oruç...

Bu haftanın en mühim hâdisesi arpadır; yani arpa ekmeğidir. Bu meselenin Mecliste oldukça bir gürültü koparacağı zannediliyor. Halbuki Başbakan vekilinin dediği gibi bu kadar telâş etmekte mâna yoktur. Düşünürsek Faik Barutçuya hak veririz. «Arpanın suyunu içiyoruz da kendisini neden yemiyelim?» Sonra bu tedbir ile hükûmet, ekmek denilen gıdanın hüviyetini değiştire değiştire bu meseleyi esasından halletmek üzeredir. Açıkçası bu hal böyle devam ettikçe artık buğday siyaseti diye bir şey kalmıyacaktır.

Buğday mı? Hayır. Mısır mı? Hayır. Çavdar mı? Hayır. Arpa mı? Hayır. Yahut buğday mı? Evet, mısır mı çavdar mı, arpa mı? Hepsine evet...

Bu itibarla cevabı hem evet, hem hayır olan bu gıdaya verecek ad bulamıyoruz. Bu somunu yiyemiyenler bu suretle yavaş yavaş yalnız katığa yatacaklar ve dediğim gibi artık ekmeğe lüzum kalmıyacaktır.

Şeyhülislâm Cemaleddin Efendi Meşihata getirildiği senenin Ramazanı 29 gün olur. İkinci sene müneccimbaşının bir hatası ile Ramazan 28 gün itibar edilir. Bu hâdise üzerine Bektaşî babalarından biri Şeyhülislâm kapısına giderek efendi hazretlerinin huzuruna çıkmak ister. Müsaade ederler. Bektaşî, Cemaleddin Efendiyi etekledikten sonra:

— Efendimiz! der. Cenabıhaktan size yirmi yedi sene ömür vermesini ve bu makamda bırakmasını canü gönülden tadarru ve niyaz eylerim.

Şeyhülislâm:

— Teşekkür ederim. der. Fakat neden duanızı böyle 27 sene ile tahdit ettiniz?

Bektaşî:

— Efendim, geçen sene Ramazan 29 gün oldu. Bir gün oruçtan kurtulduk. Bu sene 28 oldu. İki gün kazandık. Böyle devam ederse yirmi yedi sene sonra mübarek Ramazandan da oruçtan da tamamen kurtulacağız da onun için efendimize 27 yıl ömür uzunluğu duasında bulundum.

MİZAHÇI

RUS CENNETİNDE GÖZYAŞLARI:

Ol cennetin ırmakları,
Akar eyvâh deyû deyû!

Hoşnutsuzluk Salgını

YAZAN : **Refi' Cevad ULUNAY**

Memlekette bir hoşnutsuzluk tâûnu esiyor. Bu salgın o kadar damarlarımıza yayılmış sinirlerimizi kaplamış ki, ne kimse kimseden ne de kimse bir şeyden memnun... Bunun sebebi zaman denilen «asık suratlı nâbekâr» ın önümüze döktüğü yığın yığın şikâyet mevzuu olacak. O kadar alıştık ki, artık dokuza çıkan sekize inmiyor.

Bu mevsimde yağmurların her katresi toprağa düşerse elmas, denize düşerse inci olurmuş.

Yağmur başladı mı? kaşlar çatılıyor:

— Of! be birader... Artık illâllah! Bu ne kadar su... Insanın içine melâl geliyor.

Hava açık olursa da şikâyet:

— Mübarek yine lodosa döndü... Nerede Istanbulun püfür püfür poyrazı? Bu hava da insana öyle bir rehavet veriyor ki adam gerim gerim geriniyor.

Poyraz ise:

— Ne oluyoruz? Hava yine soğudu. Kış geri mi geliyor yoksa...

Bu hoşnutsuzluğun umumî safhası... Hususiyetlerde de böyleyiz.

Hiç bir ev sahibinin kiracıdan memnun olduğu yok. Ne zaman bundan bahis açılsa: «Ah! diyor. Evimde bedava oturuyor. Tapusunu üzerine etsem de derdinden kurtulsam...» Kiracı da ev sahibinden dertli... «Etek dolusu para veriyoruz. Yine memnun değil. Bir oda bulsam başımızı alıp gideceğiz!..»

Hoşnutsuzluk yalnız evlerin dışında değil içine de girmiş. Ana baba, çocuklardan şikâyet ediyor: «Oğlan bir zamandır edebiyat meraklısı oldu... Geçen gün bir şiir yazmış... Okudum; âdeta deli saçması...» Delikanlı da babasına atıp tutuyor: «Anlamıyorlar efendim... Hâlâ dünyayı eski gidişinde sanıyorlar.» Hanım hizmetçiden yaka silkiyor: «Hizmetçi mi yoksa evin ikinci hanımı mı anlayamadım. Ayda yüz liraya dudak büküyor, böyle kapı bulsam ben de gireceğim!» Hizmetçi: «Adam kullanmamışlar... Onlar için hizmetçi eski zamandaki esir demek!» Kadın terzileri müşterilerden bizar olmuşlar: «Elbise beğendiremiyoruz... Bir de pahalı diye çıkışıyorlar! Gitsinler de Avrupa terzilerini görsünler.» Müşteriler de homurdanıyorlar: «Bu kadar zevksizlikle terzilik olur mu? Yaptıkları rob kapamacılardan alınmış hazır düğün esvabına benziyor!»

— *Pardon bay müdür, daktilo bayan bugün izinli olduğu için işlerini ben göreceğim!*

Iki ahbap birbirlerinden memnun değiller... Ayrılır ayrılmaz ikisi de birer tarafta düşünüyorlar:

«Cebi üç kuruş gördü diye bana çalım ediyor. Bozuğun var mı diye aldıklarını hesap etsem oldukça kabarık yekûn tutar.»

«Herifte koyduğum yerde otlama zihniyeti var. Hâlâ o mektup...»

Nakil vasıtalarında biletçilerle halk âdeta gırtlak gırtlağa... Müşteri: «Bunun adı sözüm ona tramvay... Cenderenin sıkıntısı yetmiyormuş gibi bir de biletçilerle kontrolörlerin ağızlarının kokusunu dinliyoruz...» Biletçiler de şikâyetçi: «Seksen defa bilet diye bağırıyorum aldıran yok. Bilet parasını pişkinlikle atlatmağa çalışıyorlar... Dünya hin oğlu hin olmuş!»

Bu hoşnutsuzluk kasaba, bakkala, her tarafa sirayet ediyor. Müşteri, et almak bahtiyarlığına nail olursa paketini alıp parayı verirken: «Keçi midir? Eşek midir? Katır mıdır? Artık buna barsak olsun da dayansın!» Kasap ta şöyle düşünür: «Dört kemik pirzola alacak... Apartman alıyormuş kadar azamet satıyor!»

Saka — Ha uşaklar, ne pağiriyosunuz? Biz Karatenüzlüler yalnuz mısır ekmeği yerüz!

Hele partiler birbirlerinin kusur ve kabahatlerini sayıp dökerlerken nerede ise yağlanıp kispet giyip er meydanında güreşe kalkacaklar.

Şimdi bütün bu hoşnutsuzluk havasının içinde bir de buğday ekmeği yerine arpa yedirmeği gümletirseniz artık birbirimize çifte atmadığımıza ne devlet!

Bunun önünü almak için değerli Sağlık Bakanımız sayın Behçet Uz'un sistemini kabul etmeli... O nasıl veremle mücadele için broşür bastırıp etrafa dağıttırıyorsa biz de:

Mihneti kendüye zevk etmedir âlemde hüner
Gam-ı- şâdi-i- felek böyle gelir, böyle gider.

Yahut:

Sal keşti-i umurunu bahr-î-tevekküle
Aç badbân-ı- himmeti yan gel de zevka bak.

gibi mısraları celi hatlarla yazdırıp caddelere astırmalı... Hattâ maaşlı adamlar tutup boyunlarına takarak sokak sokak dolaştırmalı, umarız ki, bundan bir hayırlı netice elde edilsin!

Kim güler?

Bu bir hekim sözüdür, değme Lokman gülemez:
«Dünyâda insan güler, fakat hayvan gülmez.»

*

Insanlara verilmiş gülmenin imtiyâzı;
Merkep, ester, küheylân, ceylân, aslan gülemez.

*

Bu yüzden, insanlara «gülen hayvan» demişler;
Tâbir biraz kabadır, nâzik olan gülemez.

*

Lâkin cihanda ahvâl öyle alt üst oldu ki
Câhil kısmı kan ağlar, ehl-i irfan gülemez.

*

Ehl-i irfan ne demek? Hâşâ huzûrunuzdan,
Ahvâle hayvan güler, fakat insan gülemez!

*

Yazlık hikâyesini kapatmak maksadiyle
Bin efsâne söylesen yine canan gülemez.

*

Yeni seçim kanunu ya çıkacak, ya çıktı;
Seçimi düşünürken Hilmi Uran gülemez.

*

Biri borç içindedir, diğeri harç içinde,
Bay Atlle nasıl gülsün? Bay Truman **gülemez!**

*

Sağlı sollu baskılar karşısında kalınca
Hayretinden müslüman, hiristiyan gülemez..

*

Eskiden bir mûsevî milleti vardı güler;
Onu da şimdi hattâ gıdıklasan gülemez.

*

Nasıl güler bu hâle aklı başında insan?
Fahri Celâl âheder, Mazhar Osman gülemez.

*

Bulgaristan gülmeyi taklîd eder ötede;
Beri yandan Lehistan, Macaristan gülemez.

*

Tahmînine kalırsa, değil sekiz dokuz ay,
En azı sittin sene işbu cihan gülemez.

*

Kahkahayı unutmuş cihânı sevk edenler;
Teknesinden şüpheli usta kaptan gülemez.

*

Bir sinir buhrânıdır böyle zamanda gülmek;
Deli olsa, kendini zorlamadan gülemez.

*

Bin bir şiir söylesin zemâne şâirleri;
Bu kadar derd içinde Deli Ozan gülemez!

Deli Ozan

— Feraha çıkarsın, karanlıktan kurtarsın diye türbeye mum dikiyor..
— Aptal mı o, mumu kendi evine diksin, daha çabuk karanlıktan kurtulur!

— Şehirlerde halk arpa yiyormuş ana..
— Öyledir kızım, daima akılsız başın cezasını ayaklar çeker!

Duymadıklarımız

Ulunaydan:

Beşinci Sultan Mehmedin cülûs yıldönümlerinden birinde Dolmabahçe sarayında, tebrike gelenler için bir defter açılmıştı. Defterin bulunduğu masanın başında o vakit teşrifat müdürü bulunan Ercüment Ekrem Talû duruyor. Bir aralık salonun öbür ucundan görünen Kızlar ağası Fahrettin ağa masaya doğru yaklaştı ve haremağalarının kendilerine mahsus şivesile Ercüment Ekrem Talûya sordu:

— Nedir o ?

— Defter... Ağa hazretleri...

— Hokka kalem de var mı?

— Var... Ağa hazretleri.

— Oh. Oh. Maşallah... Allah zihin açıklığı versin!

★

Ercüment Ekremden:

Geçen hafta Deli Fuat Paşadan bahsetmiştik. Merhumun şu fıkrası «duymadıklarımız»a girebilir sanırım.

Ramazanda, Paşanın iftar sofrası datevlilerle dolu... Kendisi sofraya riyaset ediyor... Misafirler arasında İstanbulun en büyük nüktedanı Muhsin merhum da var; uşaklar yemekleri evvelâ Paşaya arzediyorlar... Çorba geliyor; Fuat Paşa bir kaşık alıyor: daha misafirlerin almasına vakit kalmadan gürlüyor:

— Bu ne biçim çorba?.. Götürün bunu o aşçıbaşı olacak kerataya... O yesin!.

Çorba gidiyor, arkadan hindi geliyor: Paşa tadar tatmaz pürhiddet bağırıyor:

— Böyle hindi mi olurmuş? Yenir şey değil... Götürün o aşçı teresine... O yesin!

Börekte de aynı fırtına kopuyor:

— Hele şu böreğe bakın... Bir avuç hamur. Götürün o aşçı olacak ite... O yesin.

Bütün yemekler böyle birer birer tard ve teb'id edildikten sonra sıra pilâva geliyor.

Paşa pilâvdan tadar tatmaz emrediyor:

— Bu ne? Pilâv böyle mi olur?. Götürün o aşçı olacak kaltabana... O yesin!

Uşak pilâv tabağını götürken Muhsin yerinden fırlayıp uşağı durdurduktan sonra Paşayı selâmlıyor:

— Efendimiz!.. Aşçı kölenize bu kadar yemek ihsan buyurdunuz. Şu mütevazı pilâvı da kulunuza lûtfedin. Ben yiyeyim... Zira açlıktan hepimizin gözleri kararıyor!

★

Ramiz Gökçe'den:

Usküdarlı Hamparsumun oğlu Agop Kızıl Cennete giden kafileye iltihaka karar vermişti. Hareketinden evvel evde babası Hamparsum ve anası Sürpik Dudu ile şöyle bir şifre kararlaştırdılar.. Şayet Kızıl Cennette işler yolunda ve kendisi rahatta ise Agop ayakta bir fotoğrafını, yok işler kötü ve kendisi fena vaziyette ise oturmuş bir fotografını yollıyacak, aile de böylece oğullarının durumunu öğreneceklerdi. .... Bir müddet sonra beklenen haber geldi.. Agop, yere yatmış şekilde bir fotoğrafını yollamış ve fotoğrafın altına da şöyle bir cümle yazmıştı. Rahatım, kardeşim Artinin çocuğu olduğu zaman sizi de beklerim!

Not: (Agobun kardeşi Artin altı aylıktı!)

PİYASAMIZDA HAREKET:

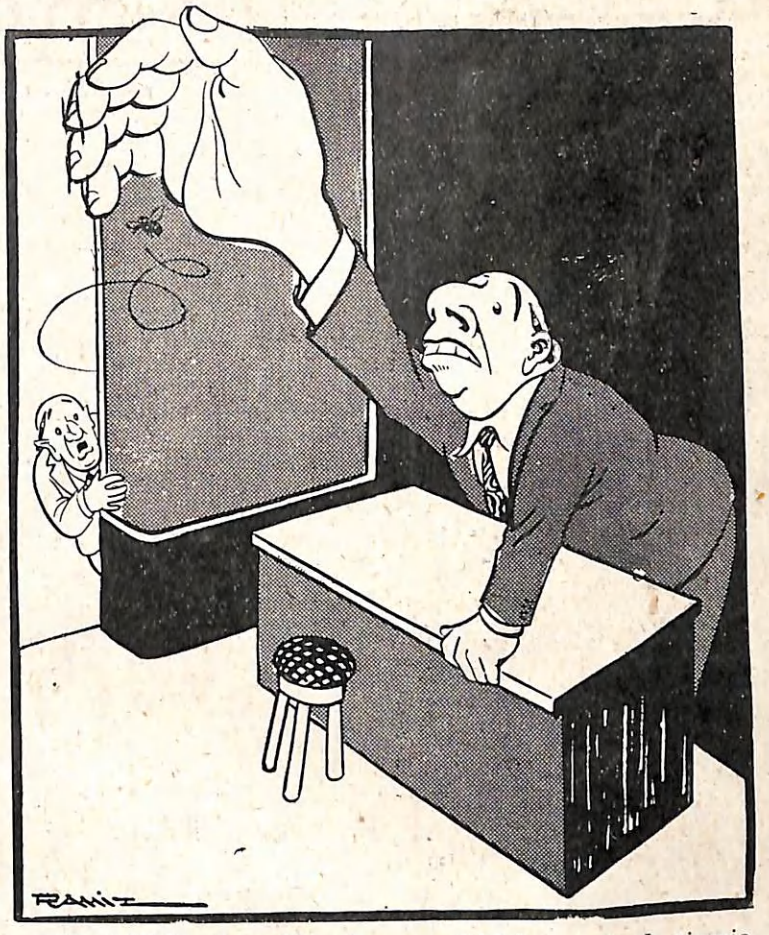

— *Ne talihli adam, hiç olmazsa dükkânına sinek girmiş, onu avlıyor!*

Erkek — Felâket, araba bozuldu, nasıl döneceğiz?
Kadın — Daha büyük felâket benim permanantım bozuldu, ben nasıl döneceğim?!

Betarz-ı kudemâ

YOKTUR

Bu yerde şimdi yazık neş'eden nişan yoktur
Melâl-ü gussadan âzade bir mekân yoktur

Sımâhı okşamıyor gayri kuş cıvıltıları
Safaya mesken olan bâğ-u gülsitan yoktur

Susuz değirmene dönmüş bu günkü meygedeler
O hây-u hûlar, o gül-çehre sâkiyan yoktur

Tereffu' itmede hâlâ bahâsı her şey'in
Enîn-i millete aslâ kulak tutan yoktur

(Vatan-sever) se de bir bak şu bayların adı hep
Içinde hiç birinin gayret-i vatan yoktur

Efendi: köylü... fakat sofrasında vâesefâ
Tenavül eyliyecek bir demet soğan yoktur

Zavallılar yaşıyorlar sefîl-ü sergerdân
Vücutlarında tüvan, yüzlerinde kan yoktur

Efendiler, gelin insâfa gayri bir parça
Dedirmeyin ki bu yerlerde müslüman yoktur

Görünce hakkı hemen savlet eylemektir işi
Şu (Kaplan) adlı siyeh-kâra hem-inan yoktur

Zamanı gelmeden ötmektedir alelekser
(Emin Sazak) gibi bir bülbül-i hazan yoktur

Edenler atf-ı nazar enf-i (Edhem Izzet)e, der:
Diyar-ı (Debre)de bir böyle patlıcan yoktur

Desem becâ olur elbet değil mi ey (Bayar)ım
Misal-i Mir-i (Oner) fitne-i zaman yoktur

Emin olun ki muhaliflerin içinde bu gün
Bizim şu (Tahtakılıç) vâri nâtüvan yoktur

Bu şehr içinde yazık toplayıp chibbayı
Börekle besliyecek bir sayın (Hasan) yoktur

Nasihat ister isen benden ey oğul, zinhar
O yerde içme ki sahbâ (Cıhat Baban) yoktur

Vatanda çoksa da (Râsıd), lâtif-edâ şair
Bu tarz-ı hâs ile bir tek gazel yazan yoktur

Râsıd

Kadın — Nasıl bu tuvalet bana gidiyor mu?
Terzi — Daha çok, siz tuvalete gidiyor gibisiniz!

KISMETİNDE OLANIN

Yazan:
Hamdi VAROĞLU

Yılan hikâyesi

Insan her gün baklava börek yese bıkar. Her hafta da dil lâfi dinlenmez, doğrusu. Haklısınız. Ama, bu mübarek öyle bir bahis ki, açılınca yılan hikâyesi gibi uzadıkça uzayor.

«Mütercim aranıyor» yerine «tercümeci aranıyor» başlıklı bir ilân bana geçen haftaki yazıyı yazdırdı idi.

Sonradan düşündüm, Türk diline rastgele dil uzatanlara, bu mütehassıs bolluğunda, benden naçiz bir armağan olsun diye o tercümeci esasına benzer bir sistem teklif edeyim dedim. Tatbik edilirse, Türkçede mevcut bütün yabancı kelimeler, bir çırpıda, çil yavrusu gibi dağılır, lisanımız, anadan doğma, hakikat heykeli gibi karşımıza dikilir.

Meselâ, bestekâra besteci deniyor ya. Güzel! O halde, defterdara niçin defterci demiyelim? Bakanlıklarda, eski teşkilâta göre mühürdarlarımız bulunsaydı, onlara da bal gibi, mühürcü diyebilirdik.

Ne güzel oluyor, değil mi?

Sonra, şair, bu sisteme göre, ne ozandır, ne mozan. Şiircidir. Yanlış mı? Hem, eczacıya neden ilâççı demiyoruz, doktora da, meselâ haraççı?

Şahidin adı tanık. Fena değil, Maznununki sanık. O da iyi. Ama, mahkûma hâlâ mahkûm diyoruz. Olmadı işte. Ona da yanık demeli.

Eskiden tâbi dediğimiz kişiye şimdi basan diyoruz. Nâşirin adı da yayan oldu. Bu esasa göre, müellif fakrü zaruretinden ötürü «dayan» kari' de, birçok ahvalde yutturulan martavallardan ötürü «uyan» ismini almalı değil mi?

Muharririn yerine »yazar» dedik Alâ. Mürettibi de «dizer» demek gerek. Geriye musahhih kalıyor. Ona da en yakışıklı isim, elbette «bozar» olacak.

Bir tarihte, telgrafa «tel yazısı» deniliyordu. Ne kadar yerinde. Unutulan bu tâbiri hemen diriltmeli, hattâ telefona da «alın yazısı» demeliyiz.

Eskiye rağbet

Zorla değil ya! Cenabı Hak bize cıvatası, somunu lâçka olmamış, perçinleri gevşememiş, ağzı burnu yerinde mal kullandırtmayacak!

Vapurlarımız meydanda. Nuh Peygamberin çizdiği plânda henüz ufak tefek tadilât yapıldığı devirden kalma ne varsa, dünya eskiler pazarından toplar toplar kullanırız.

Harpten önce Almanyaya motörlü lokomotif ısmarlamışız. Almanlarla aramız açılınca, lokomotifleri vermemişler. Son zamanlarda bunlardan bir tanesi Pariste ele geçmiş. Getirtmişiz. Getirtmişiz ama, zavallının hali harapmış. Gemiden indirince Eskişehire götürmüşler; kızağa çekilmiş.

Bu zavallı harp malûlü motürlü lokomotif tamirden çıktıktan sonra, Haydarpaşa-Ankara yolunda işliyecek, ve on dört saatlik mesafeyi sekiz saate indirecekmiş.

Kendi hesabıma, hurda lokomotifle sekiz saatte alınıverecek yolu, sağlamile on dört saatte gitmeğe çoktan razıyım.

Eskiye fazla rağbet, dünya yolundan başka, ahret yolunu da kısaltabilir de...

TAM TEŞKİLÂTLI KÖYLERİMİZ:

Köylü kadın, aynı zamanda doğum evi, şefkat yuvası, mektep ve hastanedir!!!

— *Bu sabah şehre indim, adamın biri yüzüme baktı, baktı da güldü..*
— *Elbet de bakar, bugün Çocuk Bayramı, (Çocuklara bakınız!) diye nasihat etmişler...*

Çömezin Röportajları:

94

İnandığımız Yalanlar!

Çizen: RAMİZ

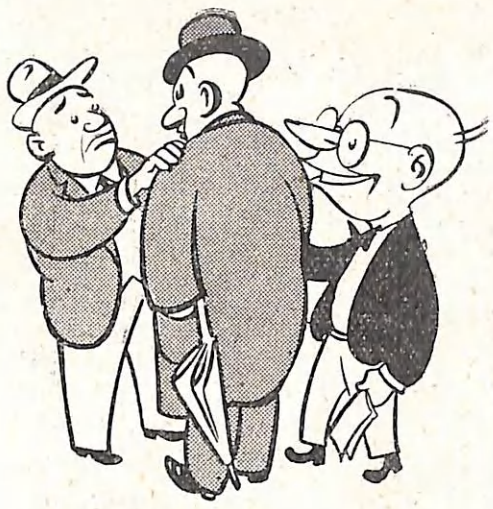

— Cüzdanımı evde unutmuşum, bir lira lûtfeder misin?

— Bunu saymayız, yine buyurun!

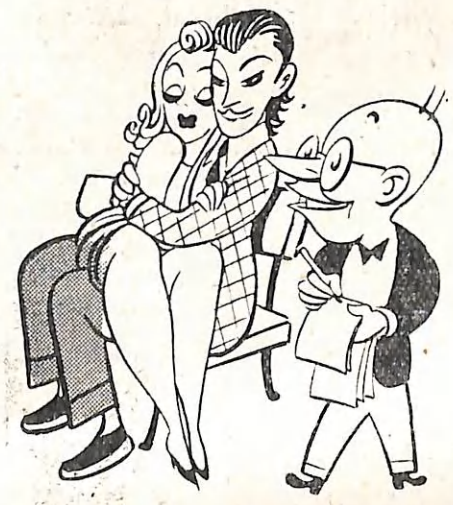

— Sizi, ölünceye kadar seveceğim!

— Otuz sene evvelki güzelliğinizi hâlâ muhafaza ediyorsunuz bayan!

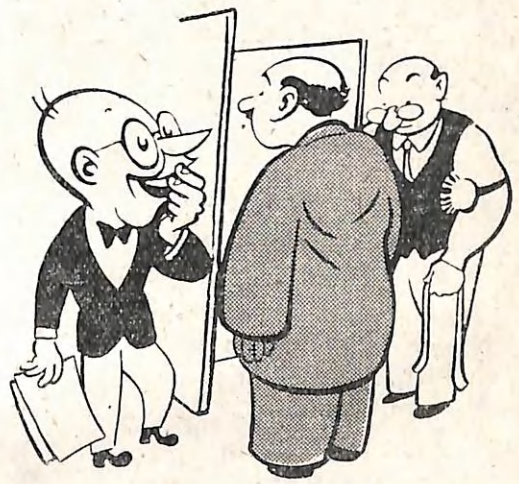

— Bu elbise size pek yarastı!

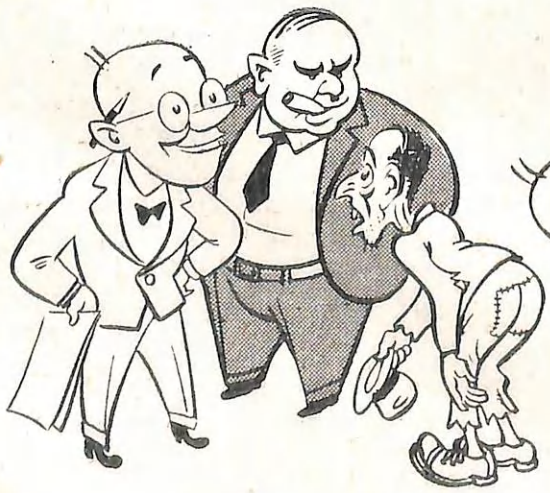

— Maiyeti âlinizde müreffeh ve mes'udum, patronum!

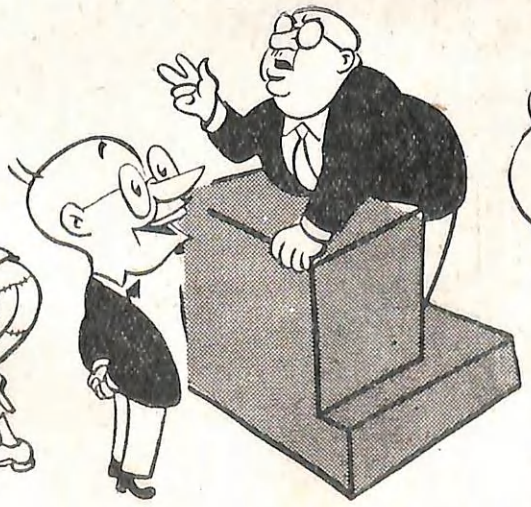

— Size ucuzluk vâdediyoruz!

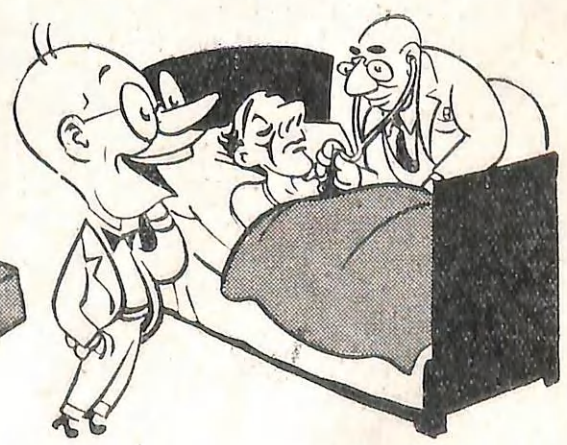

— Sizi dünden daha iyi buldum!

Hikâye

Ucuz etin yahnisi

Yazan: HAVA

Sinâmeki tüccarı Rahmetî Bey, o akşam eve döndüğü zaman, suratından düşen bin parça oluyordu. Karısı Nevzat hanım, terziden telefon etmiş, dokuz yüz elli lira para istemişti. Bu dokuz yüz elli lira, bir manto ile bir de robun kumaş ve terzi parası idi.

Rahmetî Bey, telefon başında fenalıklar geçirmiş, beynine hücum eden kandan âdeta nezfi dimağî tehlikesi atlatmıştı. Parayı, çaresiz yollamış, fakat karısını adamakıllı haşlayıp bir parça idareli davranmağa mecbur etmek kararını da vermişti.

Karısı eve gelince patladı:

— Hanım, artık bıçak kemiğe dayandı. Bugünkü dokuz yüz elli lira, tüy dikti. Bak, açık söyliyeyim, bundan sonra böyle delice tuvalet masrafı istemiyorum.

— Rahmetî, sen mübalğa ediyorsun. Pahalı terzilerde giyiniyorsam, senin tavsiyenle giyiniyorum. Istanbulun en pahalı terzilerinden giyinmelisin ki, şerefimle mütenasip olsun demiştin, unutma, şimdi bu şikâyetine bir mâna veremiyorum.

Rahmetî Bey, bu hakikati inkâr edememekle beraber, fikrinde yine ısrar etti.

İki gün sonra Rahmetî Bey yazıhanesine gideceği sırada, Nevzat hanım:

— Bugün terziye gidiyorum, dedi. Senin istediğin gibi ucuz terzi. Hem öyle ucuz ki, başkalarının yüz lira istediği bir işi on liraya yapıyor. Adresi de şu işte:

Nevzat hanım, cebinden bir kâğıt çıkardı, adresi okudu:

«Peri kızı atölyesi, Taksim 957»

Rahmetî Bey, o gün gümrükten çekilecek bir parti mala ait bazı işlerle zihni meşgul olduğu için, karısının sözleri bir kulağından girip ötekinden çıkmıştı. Fakat, yolda giderken bir tedaî ile, Nevzat hanımın verdiği adresi hatırladı, bunu bir başka adresle karıştırıyordu. Arkadaşlarından biri, bir gün ona, Taksimde bir evden bahsetmişti «Emsalsiz bir ev, Istanbulun en harikulâde kadınlarını orada yarı çıplak görmek mümkün» diye ballandıra ballandıra anlatmış, işin iç yüzünü kapalı geçmişti. Fakat, Rahmetî Bey şimdi hatırlıyordu. Arkadaşı o gün «Peri kızı» ismini de söylemişti.

Rahmetî Bey, birdenbire anlayıldı. Ucuz terzi atölyesile, bu ev ayni yer ise, karısını kendi elile bir acayip maceraya gönderiyor demekti.

Yazıhaneye uğradı, işleri kâtibine havale etti, fırladı. Nevzet hanımın saat kaçta terziye gideceğini biliyordu. Ondan bir saat evvel Taksime çıktı. Numarayı hatırlamadığı için «Peri Kızı atölyesi»ni isimle aradı, buldu. Kapıyı, fevkalâde süslü, orta yaşlı bir kadın açtı. Karşısındaki erkeği hiç yadırgamadan, ağzı geniş bir tebessümle yayılarak, yana doğru çekildi, yol verdi:

— *Köyümüze bir şehirli gelmiş yatacak yer bulamamış, evime indirdim, biz de çoluk çocuk ahırda yatacağız..*

— *İyi ettin, yine adamlık sende kalsın!*

— Buyurun efendim, dedi.

Rahmetî Bey içeri girdi. Bin bir türlü acaip ihtimallerle dolu kafasını işletip, ne söyliyeceğini henüz tayin edememişti.

— Burası...

Diye lâfa başlarken, kadın hemen atıldı:

— Evet beyefendi, yanlış gelmediniz, «Peri Kızı» burasıdır. Işçilerimiz, her biri on parmağında on marifeti olan birer peri kızı...

Kadın, biraz daha fazla sırıtarak ilâve etti:

— Hele müşterilerimiz... Oo... Onlara hiç diyecek yoktur. Istanbulun en güzel, en cici, en müstesna kadınlarını burada görebilirsiniz. Sizi kim gönderdi diye sormağa unuttum. Sormağa da hacet yok ya... Halinizden belli, çok kibar bir zatsınız. Şimdi size yerinizi göstereyim, neredeyse müşterilerim gelmeğe başlarlar... Tarifemizi, tabiî biliyorsunuz... Bir rob seksen lira, bir manto iki yüz lira... Bütün erkek misafirlerimiz bunu bilirler zaten...

Kadın, harıl harıl anlata anlata, Rahmetî Beyi bir odaya soktu. Odanın bir tarafı yukarıdan aşağı buzlu camdı, öteki üç cidarı kâğıt kaplı duvardı. Buzlu camdan duvarda uzaktan bakınca belli olmıyan, gözünü uydurunca, atölyenin içini tamamile gören bir delik vardı. Kadın, Rahmetî Beye bu deliği gösterdi:

— Ne kadar heyecanlanırsanız heyecanlanın, sakın ses çıkarmayın, diye tenbih etti, çekildi.

Rahmetî Bey, beş dakika sonra, atölyeye Nevzat hanımın girdiğini gördü.

«Peri Kızı» atölyesinin sırını ancak o zaman anlayabildi.

Karısının robu gerçi yirmi lira terzi parasile dikilecekti, fakat, geri kalan seksen lira, kendi karısını yarı çıplak seyredebilmek bahtiyarlığının ücreti olarak kendi cebinden çıkmıştı.

Ayni günün akşamı, Rahmetî Bey, yemekte karısına:

— Sen yine bildiğin terziye git, karıcığım, dedi. Ben bugün düşündüm, taşındım, ikinci derece terziler ne de olsa nafiledir. Ucuz etin yahnisi, malûm ya, tatsız olur.

FIKRALAR

Cesaret

Şükran, nasıl bir adamla evlenmek istediğini anlatıyordu:

— Beni alacak adamın, parası olsa da olur, olmasa da Fakat, kocamın muhakkak ki, cesur bir adam olmasını isterim.

Leylâ cevap verdi:

— O muhakkak, dedi. Cesareti de yoksa nasıl alabilir?

Kasaba yağ kaygusu

Mecliste, doktor olduğu için söz hastalıktan, sağlıktan açılmıştı.

Aktris Cahide, doktora sordu:

— Sizce en fena hastalık nedir, üstadım?

Doktor cevap verdi:

— Sektei kalb. Çünkü tedavisi yoktur.

Dinliyenlerden biri:

— Evet, dedi. Vizitesi de yoktur, değil mi?

Tebdili mekân

Muharrir arkadaşımız Ulunay'a geçen gün arkadaşlarından biri şöyle bir sual sordu:

— Evlenmek için «dünya evine girmek» tâbirini kullanırlar. Bunun sebebi ne acaba?

Ulunay, derhal cevap verdi:

— Anlamıyacak ne var! Gayet basit: Bekârlık cennetinden evlilik dünyasına göç edildiği için.

Mes'ut devirler

Söz kadından, kızandan açılmıştı. Usküdar Tramvayları Müdürü Zühtü Çubukçuoğlu:

— Ademle Havvadan beri şu kadın-erkek münakaşası bitmez, dedi. Yalnız bir farkla...

— Nedir o fark? diye sordular.

Zühtü Çubukçuoğlu, cevap verdi:

— Havvanın kürk derdi vardı ama, çorap masrafı yoktu...

Sıra ile

Falih Rıfkı Atay, gençlik hatıralarını anlatarak hem kendisine, hem de arkadaşlarına bir hayal ziyafeti çekiyordu.

— Bizim gençliğimizde kadınlar, erkeklerden korkarlardı, diye anlatmaya başladığı zaman, dinliyenlerden biri:

— İhtiyarlığınızda da siz onlardan korkuyorsunuz değil mi? dedi.

Ispat

Nazmi Acar, Pipo tiryakisidir. Nereye gitse ağzından piposu eksik olmaz. Geçen gün otobüse de piposile beraber binmişti. Yanmıyordu. Fakat biletçi bunu farketmiyerek:

— Burada sigara içilmez, bayım dedi.

Nazmi Acar, itiraz etti:

— Ben sigara içmiyorum!

— Pipo içiyorsunuz!

Nazmi Acar, kızmıştı:

— İçmiyorum be adam! diye bağırdı. Ağzımda pipo olmakla illâ tütün içmek mi lâzım! bak, ayağımda da ayakkabı var: Yürüyor muyum?

Hedef

Parasız kalmıştı. Cemaleddin Saracoğlu'na yanaştı:

— Meteliğe kurşun atıyorum, haberin var mı? dedi. Eğer beş lira verirsen...

Cemaleddin Saracoğlu tetik davrandı, derhal cevap verdi:

— Ne yapacağını biliyorum: Kurşunu sen atacaksın, topu ben, değil mi?

Tanıdık

Eczacı Arif Neşet Usman, arkadaşlarına takılmadan edemez. Geçen gün Evliyazade Nureddin'e rastladığı zaman:

— Dün gece kulaklarını çınladı mı? diye sordu.

— Hayır. Neden sordun?

— Bizim Ahmetle beraber senden bahsettik. Aleyhinde attı, tuttu, kusurlarını saydı, döktü.

Evliyazade, kaşlarını çatarak:

— Yalan! dedi. O beni tanımaz!

— Tanımadığı muhakkak. Çünkü bütün kusurlarını söylemedi.

Tenzilâtlı satış

Başbakan Hasan Saka, hayat pahalılığına dair alınacak tedbirlerden bahsediyordu. Kimi hükûmetin almayı düşündüğü tedbirleri tenkit, kimi de tasvip ediyordu.

O zamana kadar münakaşaya hiç karışmıyan biri:

— Ben, dedi. Hayatımı yüzde yetmiş beş ucuzlatmaya muvaffak oldum...

— Nasıl? diye sordular.

— Bizim karıyı annesinin yanına yolladım..

Beğen beğen al!

Feridun Fazıl Tülbentçi, tuhafiyeci dükkânına girdi, kravat istedi. Dükkâncı, onun önüne kutuları yığdı.

Feridun Fazıl bunları birer birer gözden geçiriyor, beğenmediklerini de tezgâhtar alıp başka bir kutuya koyuyordu. Feridun sordu:

— Müşterinin beğenmediği kravatları ne yaparsınız?

— Şimdi yaptığım gibi, efendim: Başka bir kutuya koyar kaldırırım...

— Bir daha satışa çıkarmaz mısınız?

— Çıkarmaz olur muyum, efendim! Kadın müşteriler geldiği zaman: «Erkeklerin en beğendikleri kravatlar» diye onları gösteririm...

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
RAMİZ GÖKÇE
Basıldığı yer:
Cumhuriyet Matbaası - İstanbul

TOMBUL TEYZE

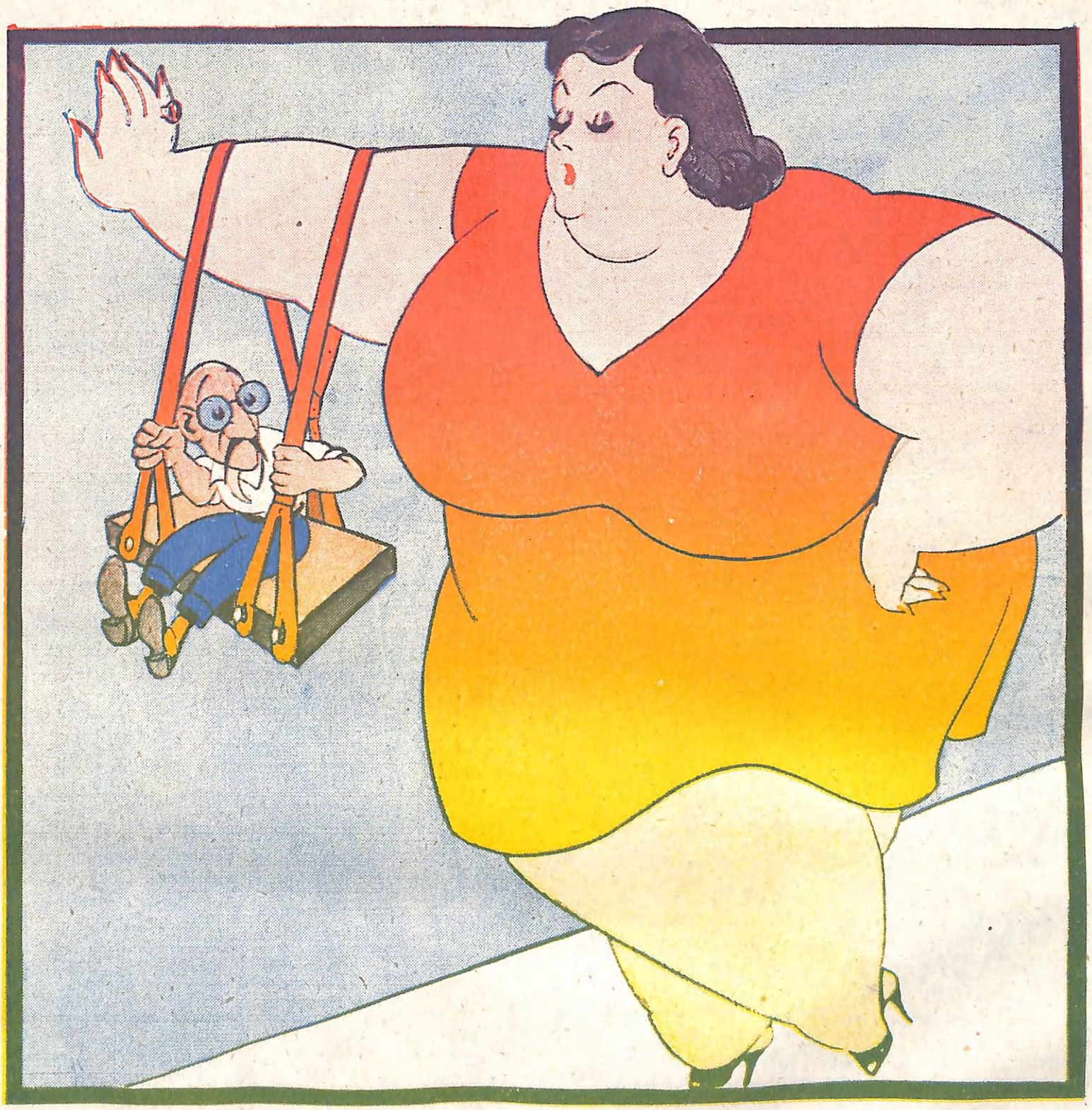

— *Haydi artık kollarım yoruldu.*
— *Keyfime dokunma da istediğim kadar eğleneyim, bugün 23 Nisan Çocuk Bayramı imiş!*

T.T POSTASI

Samanpazarı posta mühürlü mektup gönderen sayın okuyucumuza:

Tenkitlerinize teşekkür ederiz, isminizi ve adresinizi sarih surette bildirirseniz, fikirlerinizin samimiyetine daha kuvvetli surette inanacağımız tabiidir!